

Monimuotoisuuskeskittymätarkastelut Pohjois-Savo

Anna-Riikka Ihantola

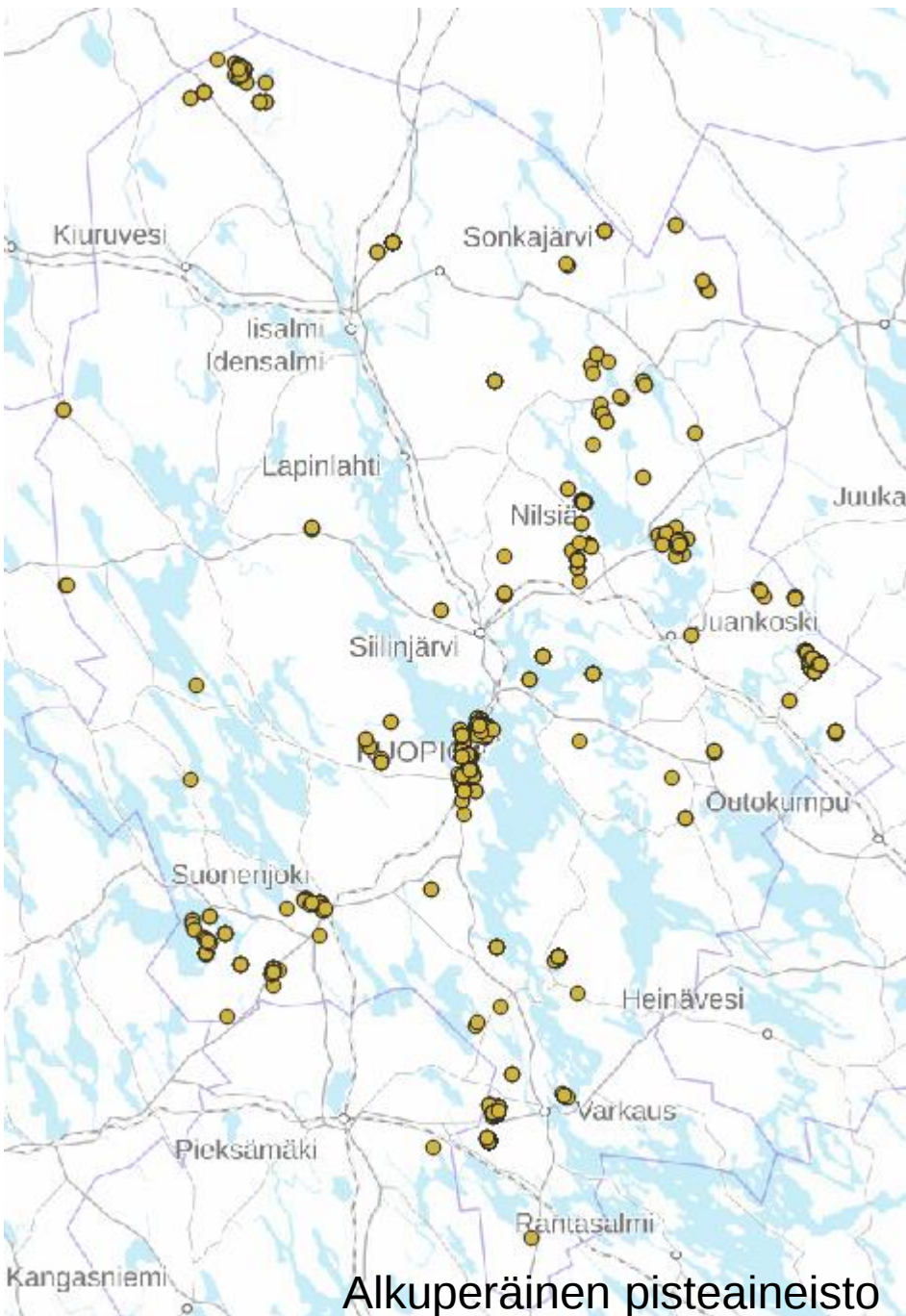
Luonnonhoidon asiantuntija
Pohjois-Savon ELY-keskus
Priodiversity LIFE -hanke

28.4.2025

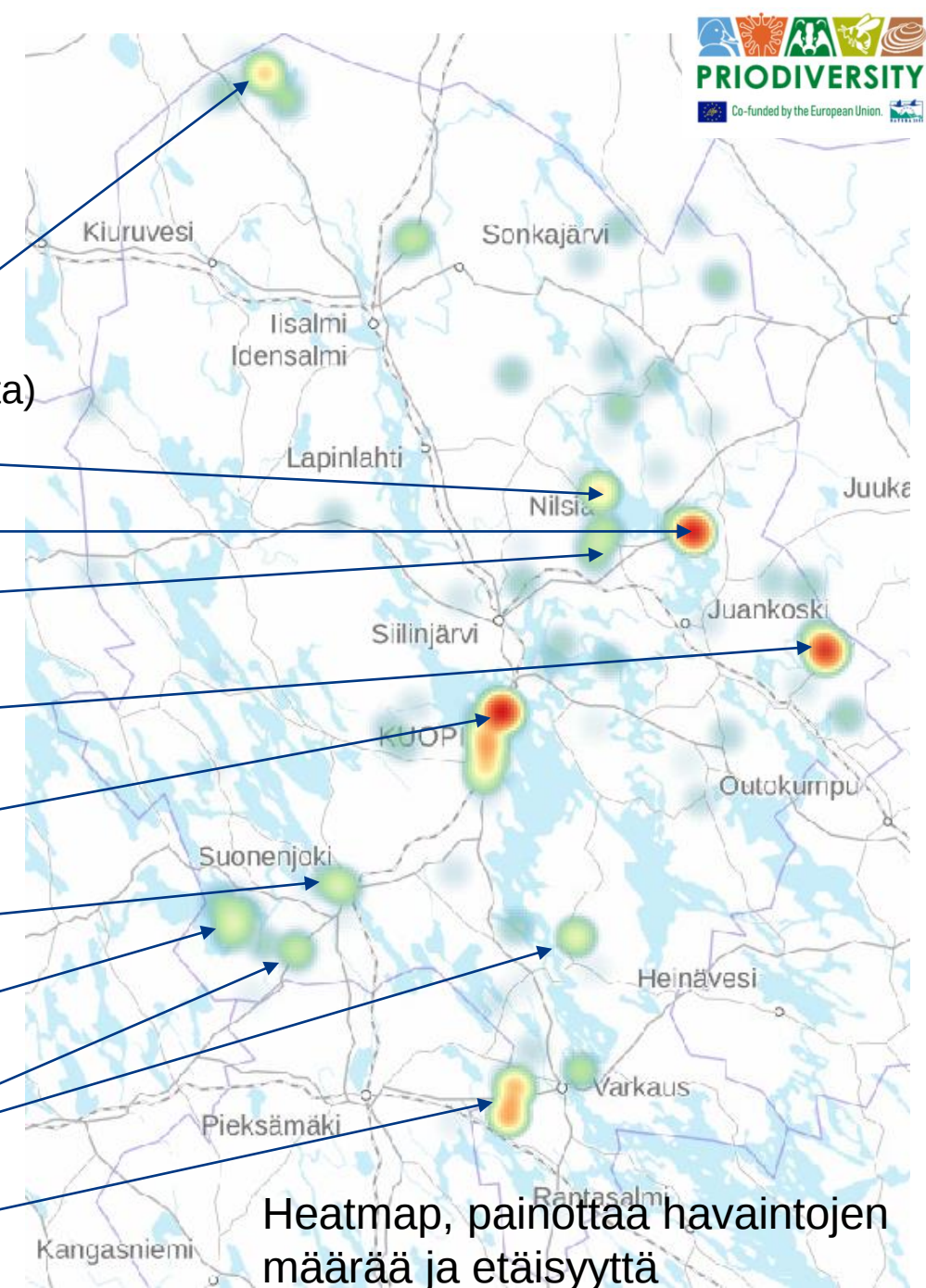
Tarkastelussa on käyty läpi laajalti aineistoja

- **Lajiaineistot:**
 - Pääasiallinen aineistolähde Laji.fi, 1.1.2000 jälkeen tehdyt havainnot.
 - Lisäksi lintuatlastiedot, lajiosaajien arviot aineiston luotettavuudesta ja kohdentumisesta (mm. linnut, jäkälät, taimen, jokirapu)
- **Luontotyyppiaineistot:**
 - Uhanalaiset luontotyypit ja direktiiviluontotyypit (suojelualueiden luontotietojärjestelmä), SYKEN koosteaineistot, luontotyyppien uhanalaisarvioinnin aineistokoosteet, perinnebiotooppien inventointiaineisto
 - Metsälakikohdeaineistot: Metsäkeskuksen avoin aineisto täydennettynä Metsähallitus Metsätalous oy:n ja Kuopion kaupungin metsälakikohdeaineistolla
 - Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet, Zonation 2024
 - Kohteiden asiantuntijoiden kanssa käyty läpi aineistojen luotettavuutta ja kohdentumista – mm. perinnebiotoopit, serpentiniittikalliot, metsäaineistot
- **Muita aineistoja pohjatietona mm.**
 - Suojelualueet, Natura-alueet, ohjelmakohteet
 - Corine – laajat yhtenäiset luontoalueet ja tästä muokatut SYKEN aineistot
 - Kallioperäkartat (kalkkikallioalueet, serpentiniittialueet)
- **Aineistojen käsittely**
 - Tarkasteluja tehty kokonaisuuksina ja luontotyyppiryhmittäin. Tarkastelua on tehty sekä esiintymien määrän että erilaisuuden mukaan, kts seuraava esimerkki. Myös painotukset uhanalaisluokittain.
 - Aineistoista tunnistettu luontotyyppien keskittymiä, ja näistä maakunnallisia monimuotoisuuskeskittymiä

Esimerkkinä erityisesti suojeltavat lajit (ei lintuja tai nisäkkäitä)

- Vieremä, Linnaharju (+Kurkisuo, Maammonhauta)
- Tahkomäki
- Ala-Siikajärven kalkkialue ja Pisa
- Kinahmi
- Kaavin Niinivaaran serpentiniittialue
- Kuopio (Puijolta Hiltulanlahteen)
- Suonenjoki, Lintharju ym
- Etelä-Konneveden kansallispuisto ym
- Keurunmäki - Haavikkolehto
- Leppävirta, Suurijärvi
- Joroinen, Saarikkolampi ja Ahvenisenmäki

Esimerkkinä erityisesti suojeltavat lajit lukumäärä 5 km x 5 km ruudulla

(puuttuu linnut ja nisäkkäät)

- Hilatarkastelussa lasketaan mukaan jokainen laji tai luontotyyppi vain kerran ruudun alueelta.
- Tämän kartan tilanteessa siis ruudun tummuus kuvaa sitä, kuinka monta erityisesti suojeltavaa lajia ruudun alueella on havaittu.
- Vrt edellisen dian heatmap, joka kuvaa havaintojen määrää ja etäisyyttä toisistaan, mutta ei lajimäärää

Tahkomäki ym

Ala-Siikajärven
kalkkialue ja Pisa
Kaavin Niinivaaran
serpentiiniittialue

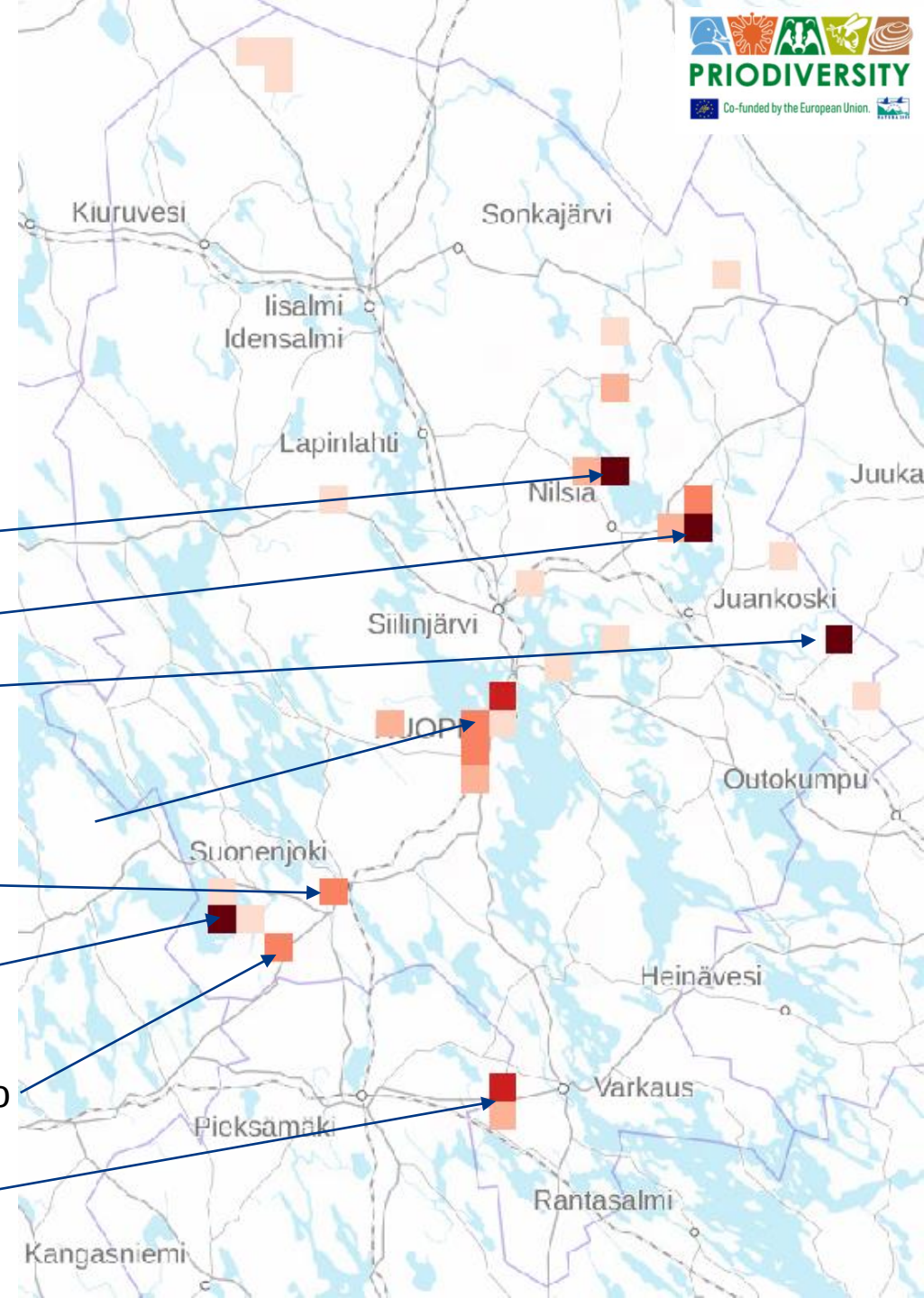
Kuopio (Päivärannasta
Hiltulanlahteen)

Suonenjoki, Lintharju ym

Etelä-Konneveden
kansallispuisto ym

Keurunmäki - Haavikkolehto

Joroinen, Saarikkolampi
ja Ahvenisenmäki

CR 20, EN 10, VU 5, NT 1, LC 0, DD 0

~~Talaskangas, Saarisuo-Kurkisuo~~

Sonkajärvi Suojärvensuo ym

Tiilikajärven
kansallispuisto ym

Tahko, Tarpinen

Kaavin Niinivaaran
serpentiniittialue ym

Joroinen, Saarikkolampi ym

Esimerkkinä monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet 2024 (Zonation)

julkaisematon aineisto. Mikkonen Ninni, Leikola Niko ja Schulz Torsti. 2024.
Suomen ympäristökeskus

Talaskangas

Linnaharju, Saarisuo-Kurkisuo ym

Tiilikajärven kansallispuisto ym

Älänne

Tahko ym

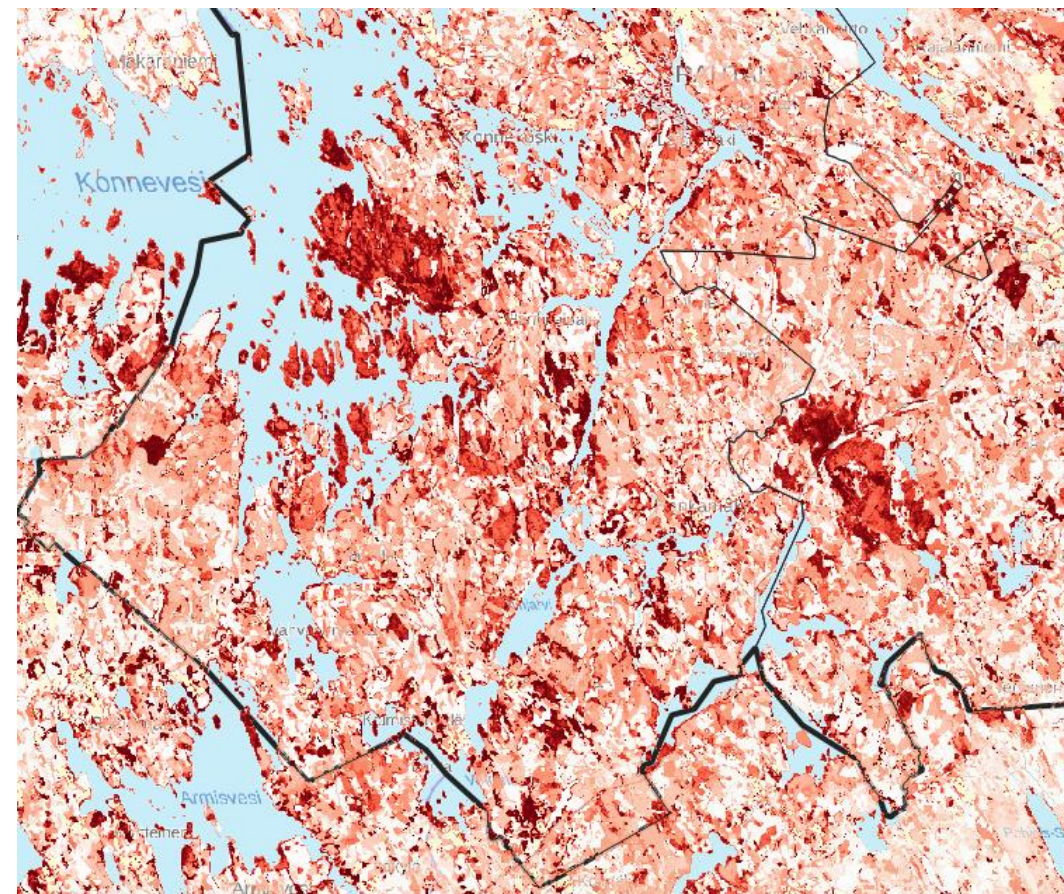
Pisa ym

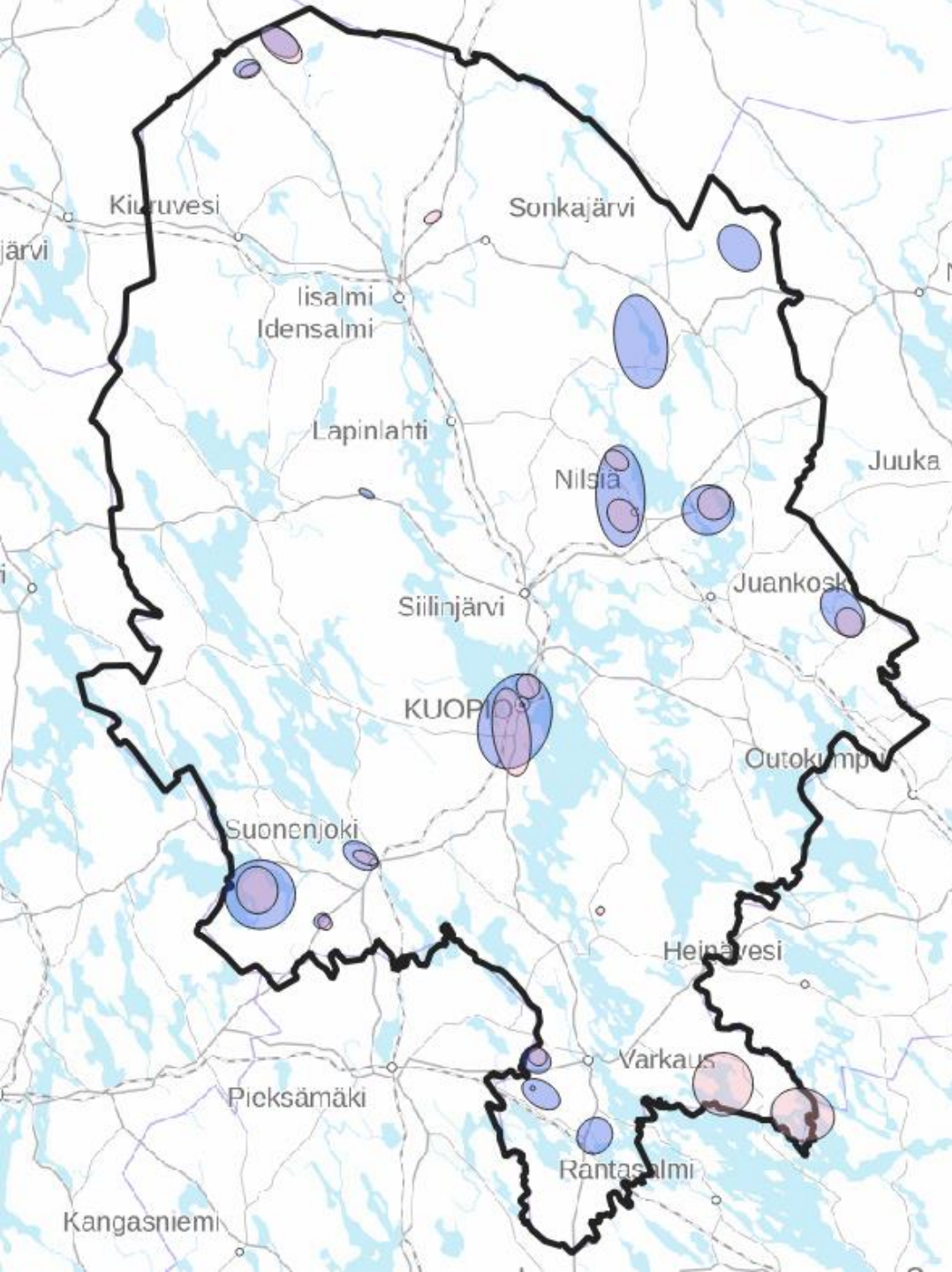
Kuopio

Suvasveden saaria
ja rantaa

Etelä-Konneveden
kansallispuisto ym

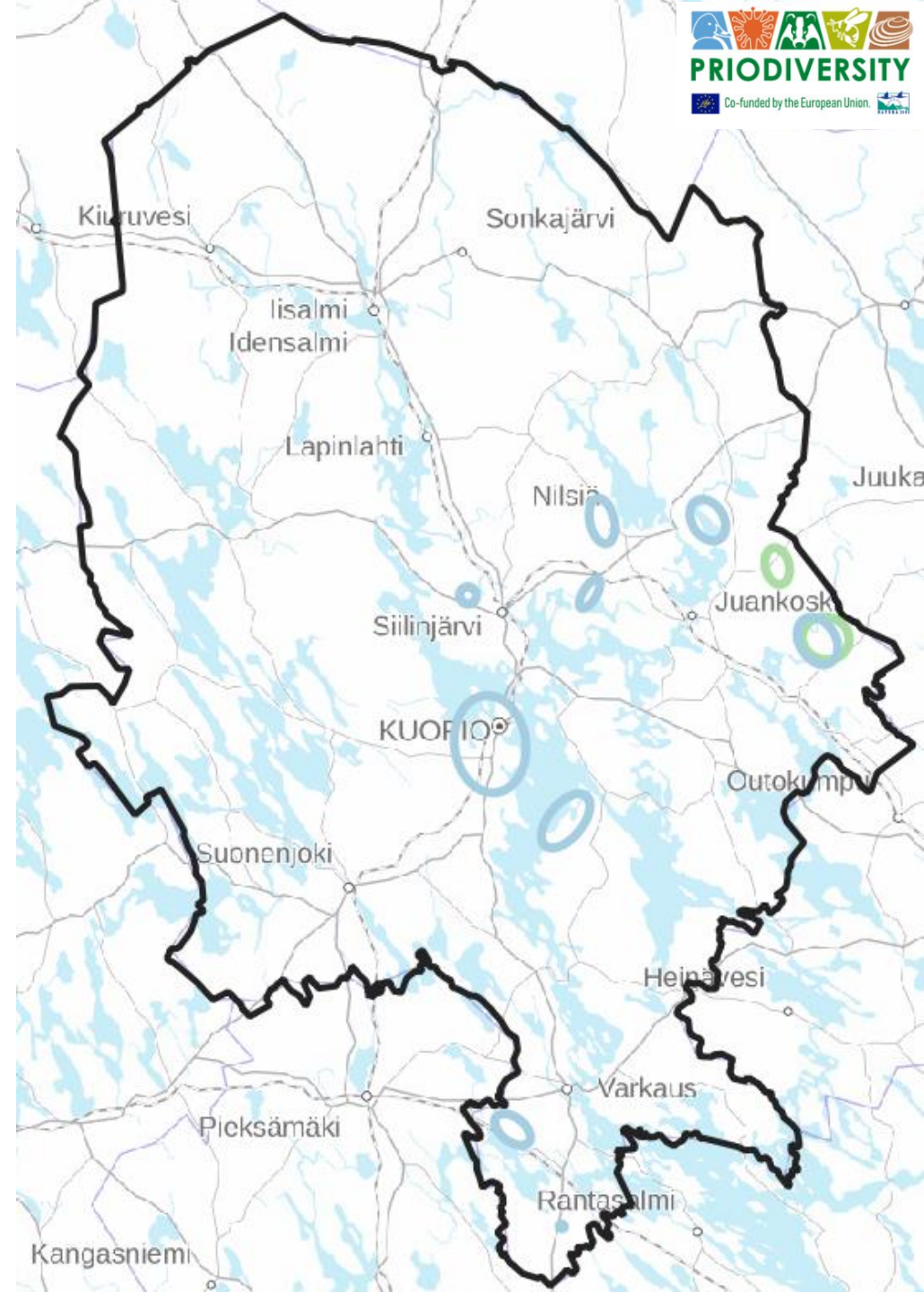
Keurunmäki-
Haavikkolehto

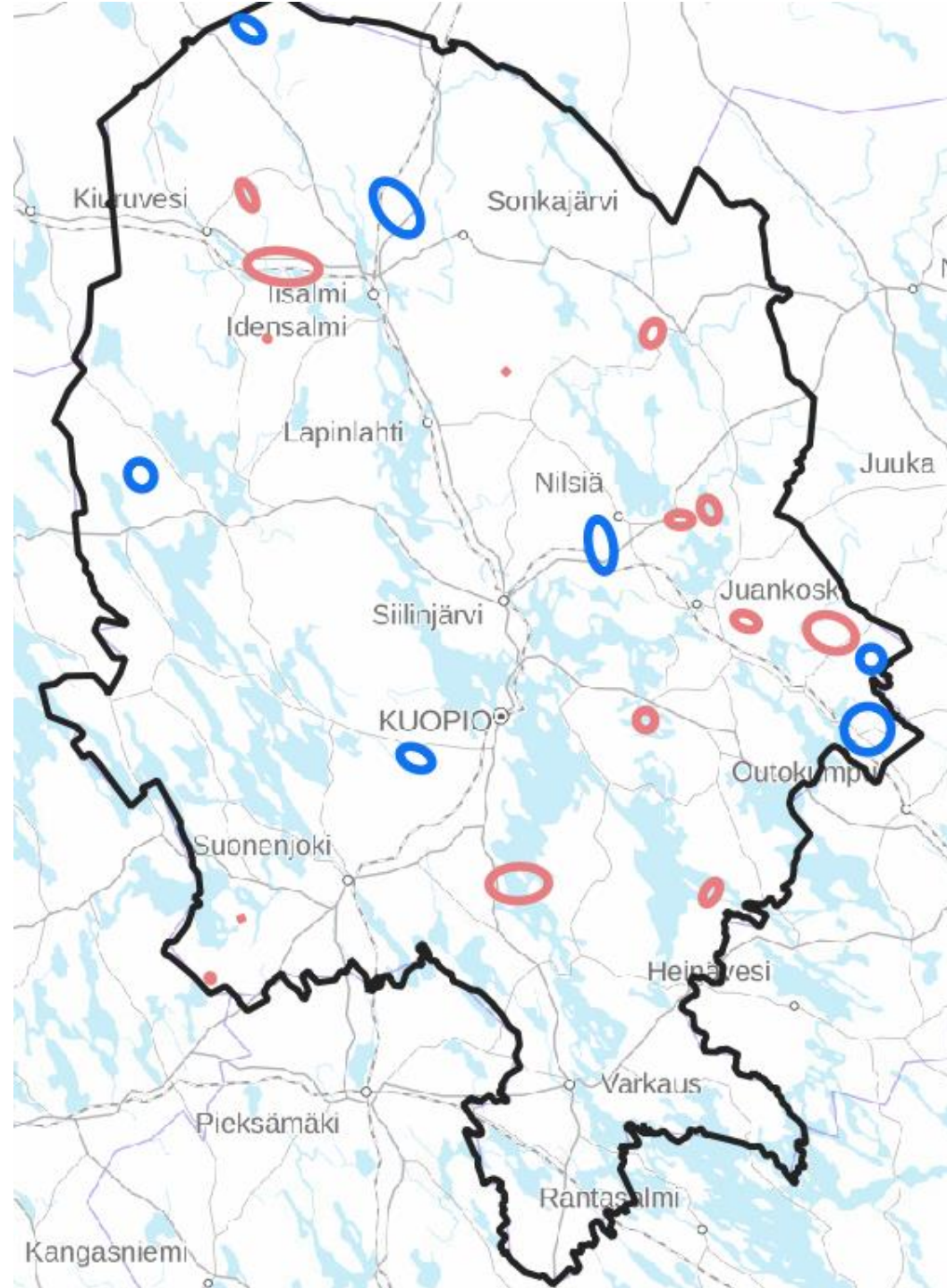

**Vasemmalla
erityisesti
suojeltavat
lajit ja
uhanalaiset
lajit**

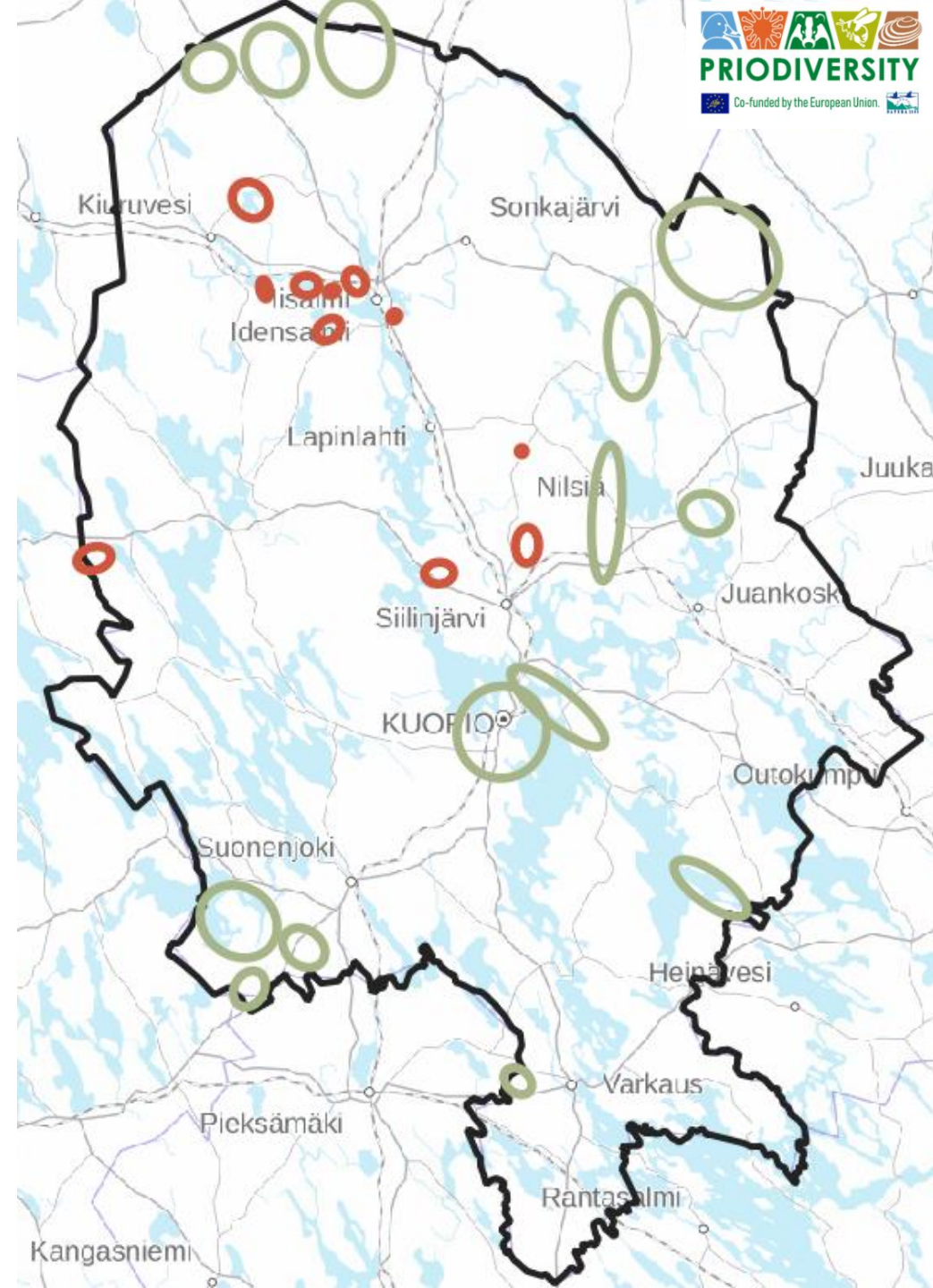
**Oikealla
kalkkikivi-
vaikutteiset
alueet ja
serpentiini-
alueet**

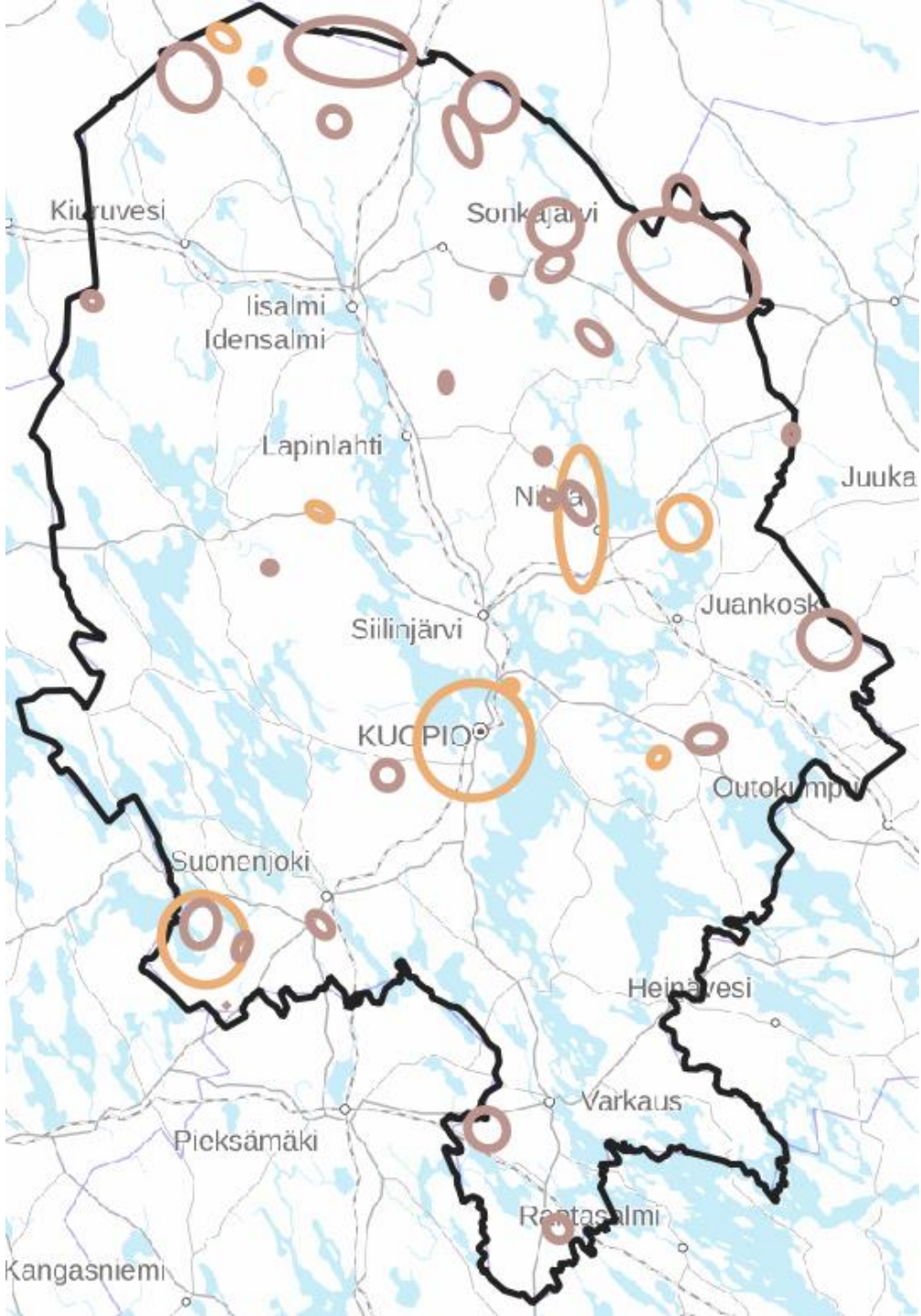

**Vasemmalla
lähteet ja
perinne-
biotoopit**

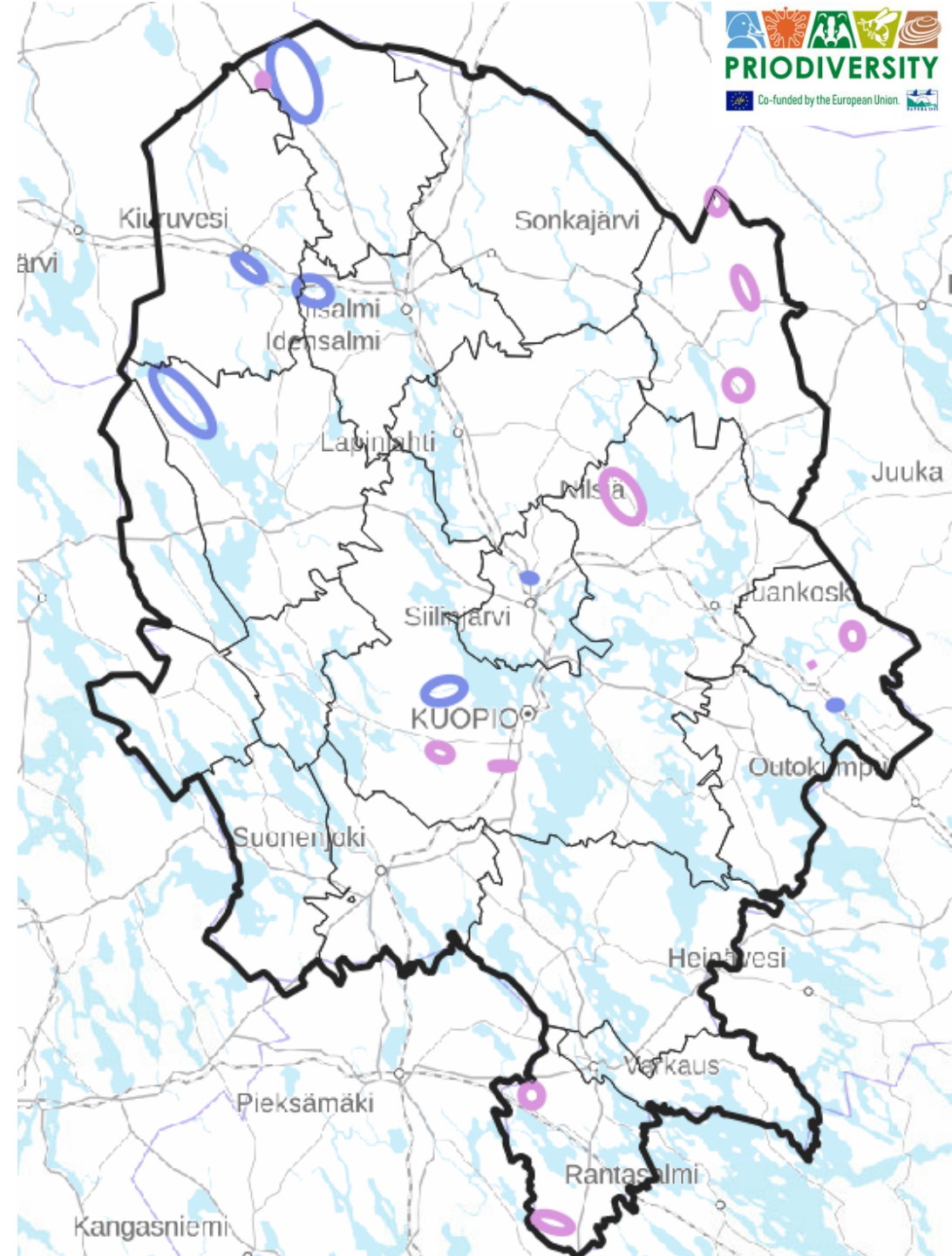
**Oikealla
metsät ja
lintuvedet**

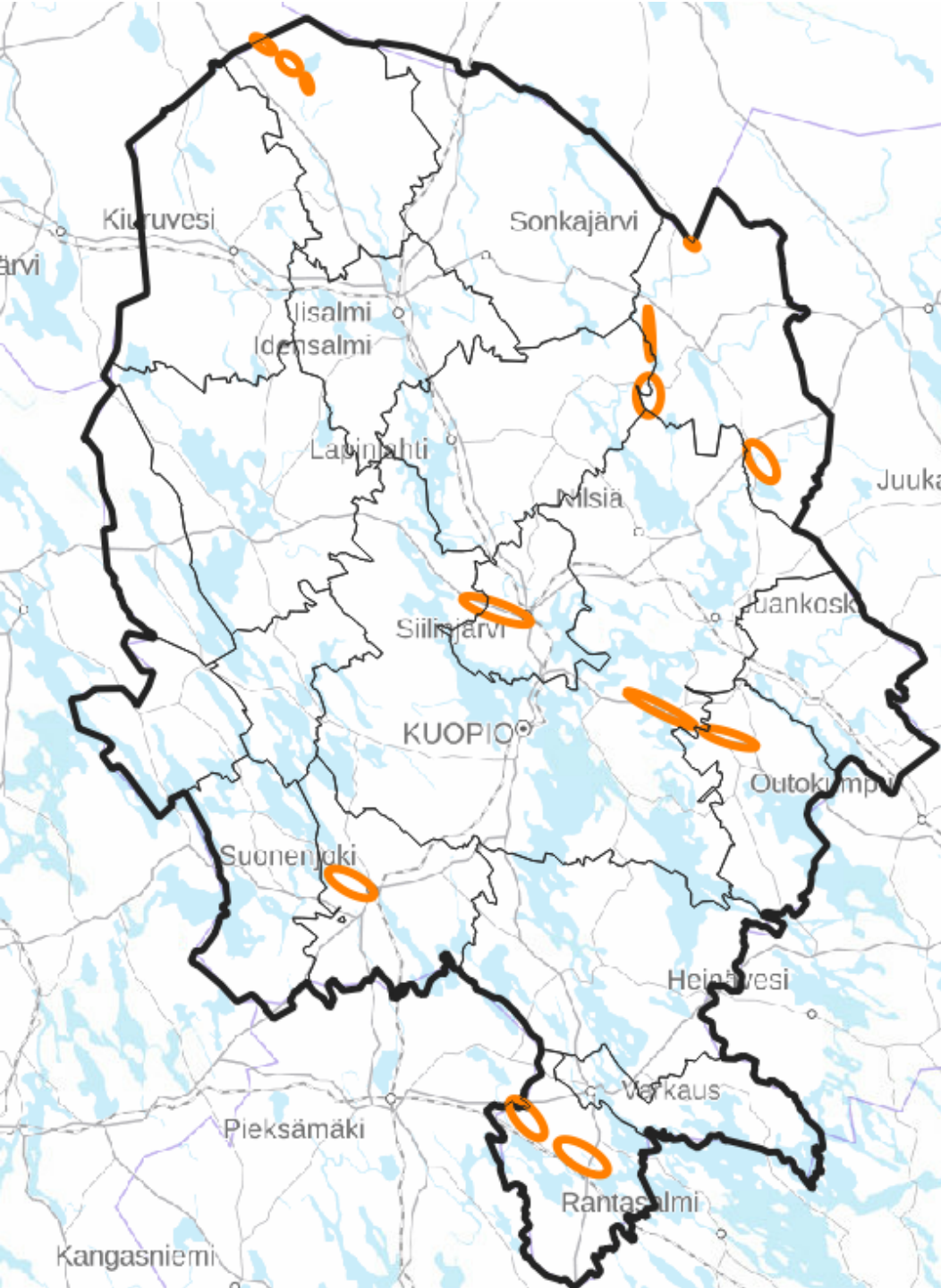

**Vasemmalla
suot ja
lehdot**

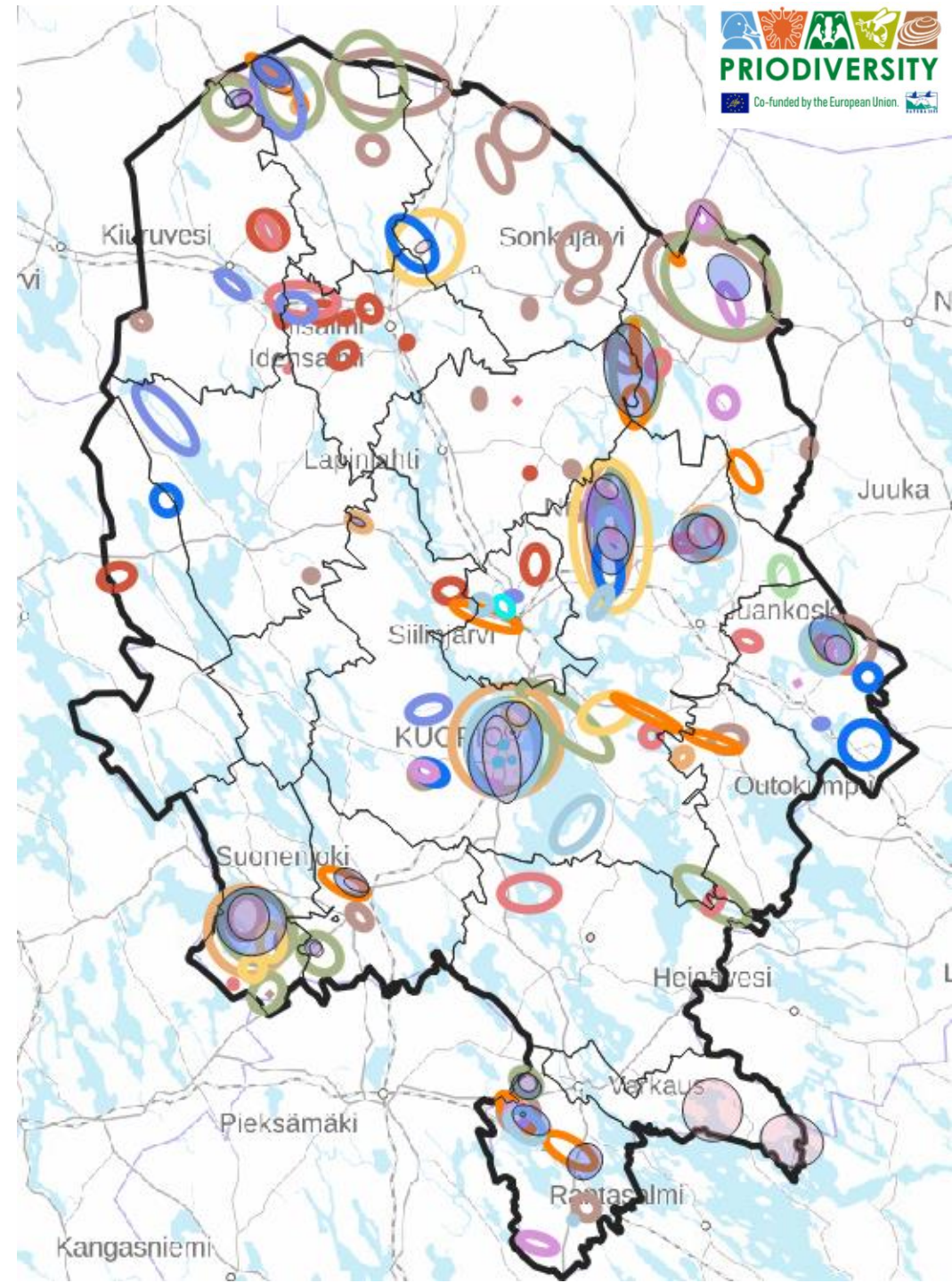
**Oikealla
letot ja joet**

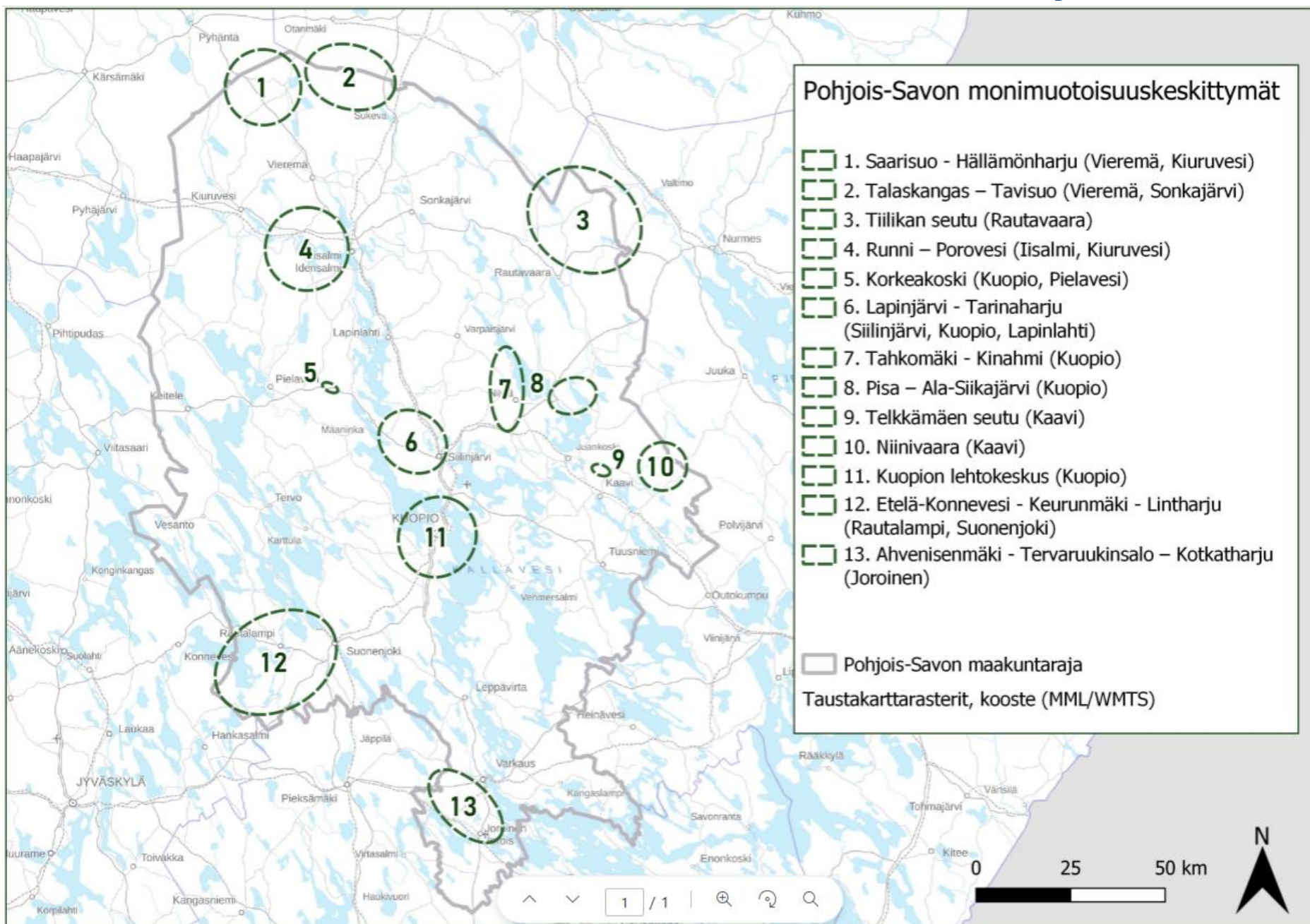

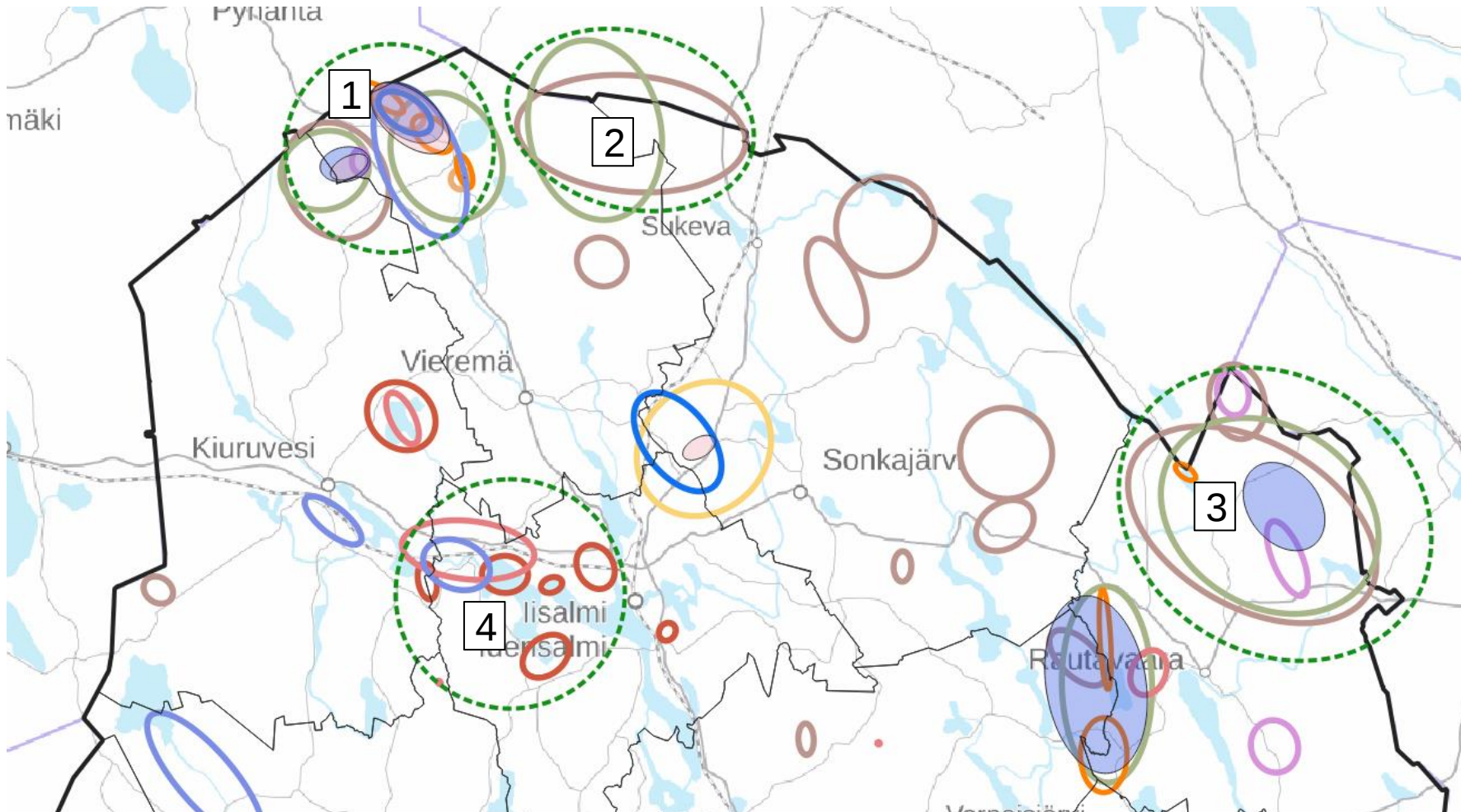
**Vasemmalla
harjut**

**Oikealla
kooste
kaikista
aineistoista
tunnistetuista
alueista**

Aineistoista tunnistetut monimuotoisuuskeskittymät

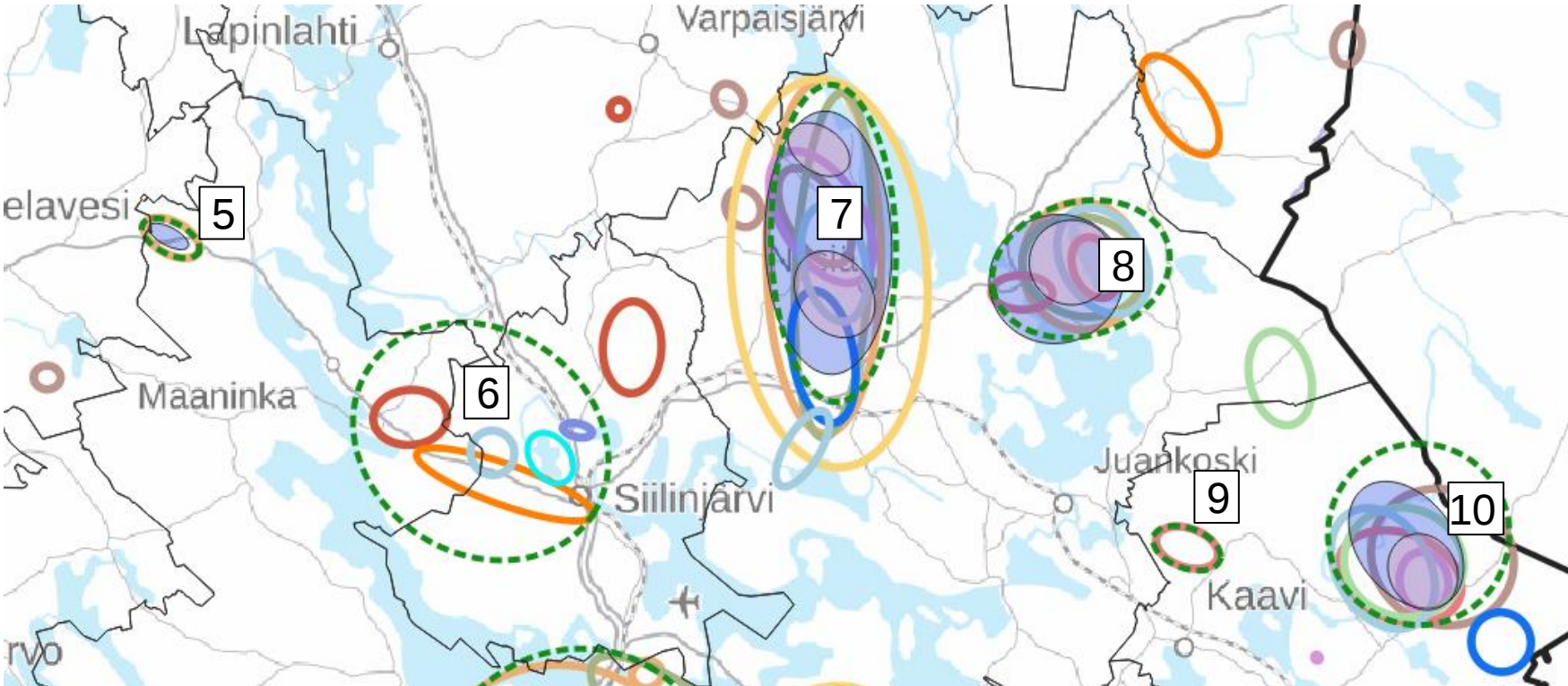

1. Saarisuo-Hällämönharju: Monipuolinen suo-, harju-, ja metsäluontokokonaisuus. Suuria lajistoarvoja. Luvejoki ja Rotimojoki. Kytkeytyy maakuntarajan yli.

2. Talaskangas-Tavisuo: Laaja vanhan metsän ja ojittamattomien soiden kokonaisuus. Kytkeytyy maakuntarajan yli.

3. Tiilikan seutu: Ytimenä kansallispuisto, laaja ojittamattomien soiden verkosto, arvokkaita metsiä, erämaiden lajistoa

4. Runni - Porovesi: Arvokas lintuvesikokonaisuus, jota täydentävät perinnebiotoopit ja jokiluonto

7. Tahkomäki - Kinahmi:
Keskittymä, jossa kohtaavat hyvin monipuolisesti eri luontoarvot. Lajisto, lehtoluonto ja lettoluonto poikkeuksellisen arvokasta.

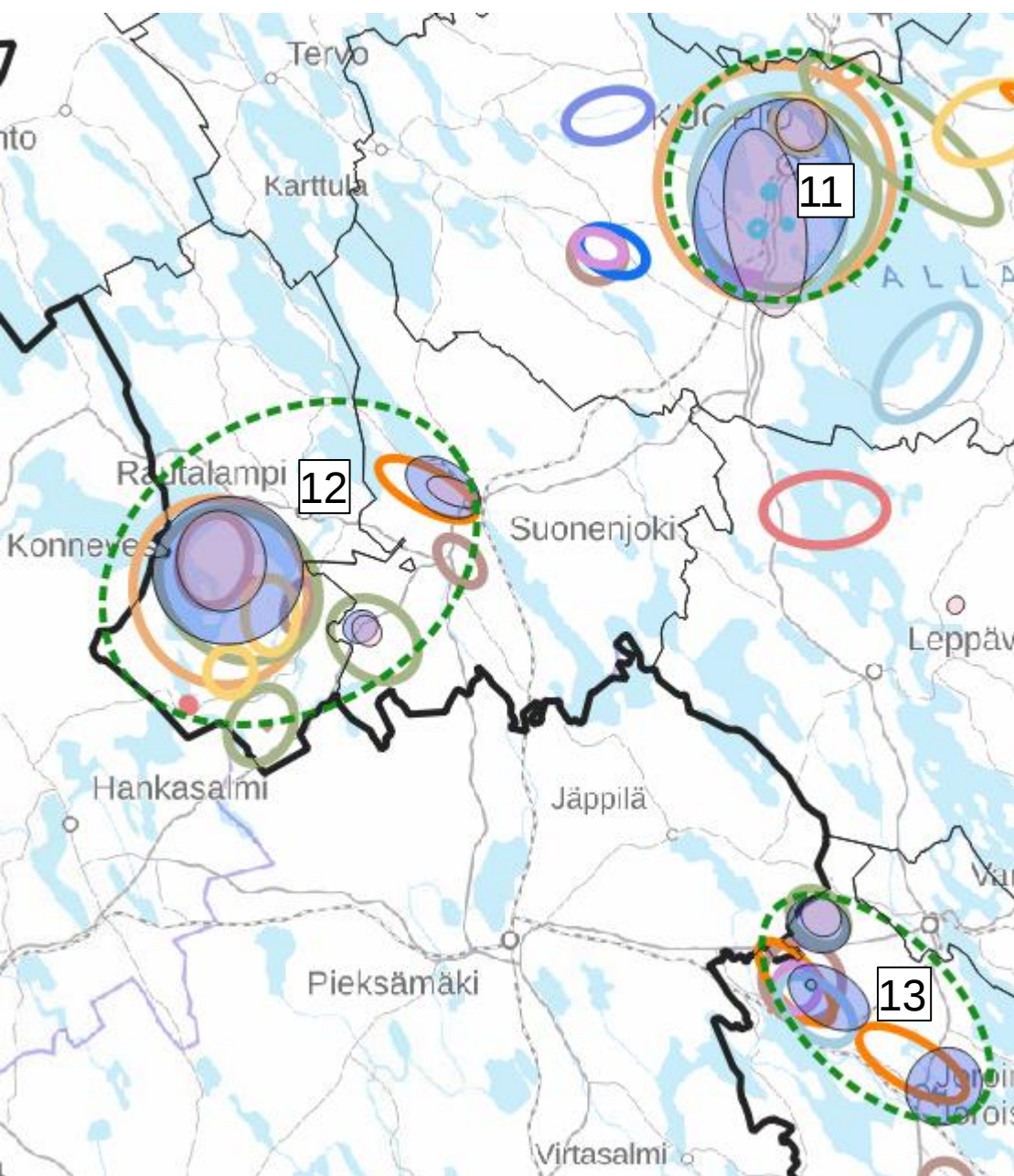
8. Pisa - Ala-Siikajärvi:
Monipuolinen lehto- ja metsäluonnon alue. Valtakunnallisesti merkittävä kohde kalkkikivestä riippuvaiselle lajistolle. Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohde. Suuria lajistoarvoja.

5. Korkeakoski: Pieni lehtokohde, jossa suuret lajistoarvot

6. Lapinjärvi - Tarinaharju:
Arvokas lintuvesikohde, merkittäviä vesistöarvoja ja harjuluontoa

9. Telkkämäen seutu:
Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohde

10. Niinivaara: Ytimenä serpentiinialue, ja sen valtakunnallisesti arvokas lajisto. Alueeseen liittyy myös mm. suoarvoja. Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohde.

11. Kuopion lehtokeskus:
Valtakunnallisesti arvokas lehtoluonnon keskittymä. Lajistoltaan erittäin arvokas. Huomattavia metsäarvoja.

12. Etelä-Konnevesi- Keurunmäki – Lintharju: Ytiminä ovat Etelä-Konneveden kansallispuisto, Lintharjun harjualue ja Keurunmäen vanhojen metsien alue. Erittäin merkittävä metsäluonnon keskittymä, jossa haavan lajisto korostuu. Luontoarvot monipuoliset. Kytkeytyy maakuntarajan yli.

13. Ahvenisenmäki –Tervaruukinsalo-Kotkatharju: Tervaruukinsalo on suoluonnoltaan ja –lajistoltaan valtakunnallisen tason kohde. Ahvenisenmäki on lajistoltaan poikkeuksellinen vanhojen metsien keskittymä, joka jatkuu maakuntarajan yli. Huomattava harjukohde.

PRIODIVERSITY

Hanke on saanut osarahoitusta Euroopan unionin LIFE -ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan unioni tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Pohjois-Savon luontoarvot kartalla

– Pohjois-Savon LUMO-ohjelma ja sen tarjoamat mahdollisuudet maanomistajille

– Rautalampi 28.4.25

Muut tilaisuudet:

- Iisalmi 12.5.25
- Nilsiä 15.5.25

Kahvit klo 17–17.30

Ohjelma, alkaa klo 17.30

- Priodiversity LIFE -hanke
- Pohjois-Savon LUMO-ohjelma
- Pohjois-Savon monimuotoisuuskeskittymät
 - Kysymyksiä, keskustelua
- Metsäkeskuksen tarjoamat mahdollisuudet
- MTK:n puheenvuoro
 - Kysymyksiä, keskustelua

Tilaisuus päättyy klo 19.30

Etäosallistujat:

- Mikit ja kamerat pidetään suljettuina tilaisuuden ajan.
- Kysymyksiä voi kirjoittaa keskusteluikkunaan.
- Kaikille osallistujille lähetetään palautekysely viikon kuluttua.
- Palautekyselyn mukana on linkki tilaisuuden esityksiin.
- Tilaisuutta ei tallenneta.

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Metsäkeskus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus